



HANDLEIDING | **BORGINGSACTIES BEDENKEN MET EEN ERFGOEDGEMEENSCHAP – Het worldcafé**
met plezier voor u getest door het Koninklijk Verbond der Jaartallen Leuven vzw (22-10-2012)

Doel

Geanimeerde gesprekken voeren over belangrijke vragen of thema's in verschillende rondes.

Elke deelnemer komt aan het woord.



Een worldcafé kan je gebruiken om informatie te verzamelen binnen één thema of kader, bvb. noden en behoeftes; om een thema uit te diepen in opeenvolgende rondes bvb. oorzaken, gevolgen, mogelijke oplossingen; of om te brainstormen.



Vertrekpunt:

“De beste gesprekken voer je ...
... op café”



**Zorg voor een ontspannen,
informele sfeer.**



Santé!

Een glas in de hand
maakt de tongen los.



**Ontvang de deelnemers met een hapje
en drankje. Zorg voor labels waarop je de
namen noteert, dat maakt kennismaken
en praten makkelijker!**





Welkom, ga zitten, schuif aan!

Nodig voldoende ruim uit zodat je een goede mix van deelnemers aan tafel krijgt. Vaak is het nuttig vooraf de groepen samen te stellen, opdat ze voldoende divers zijn. Zet de tafels ver genoeg uit elkaar zodat de gesprekken elkaar niet storen.



Stel tafels op voor max. 8 personen. Dek de tafel met grote vellen papier en meerdere stiften. Voorzie per tafel ook een gastheer/vrouw die goed op de hoogte is van het scenario. Hij/zij heeft per ronde een aantal vragen achter de hand om het gesprek te voeden.



Vragen en thema's

Kies voor uitdagingen of probleemstellingen waar de deelnemende erfgoedgemeenschap mee kampt. Label elke tafel met een eigen thema.



In dit voorbeeld: Tafel 1: toerisme, Tafel 2: bekendheid en perceptie, Tafel 3: ledenwerving, Tafel 4: kern van de traditie, Tafel 5: interne organisatie



Present!

Voorzie een vlotte presentator die het verloop in goede banen leidt, elke ronde duidelijk aankondigt en uitlegt en vooral ook de timing bewaakt.





Ronde 1

In elke ronde wordt één vraag gesteld.
Deze vraag moet door de deelnemers
beantwoord worden met betrekking tot
het thema dat voor hen op tafel ligt.
Elk tafelgesprek zal dus anders zijn.



*In dit voorbeeld was de eerste vraag:
Wat is de ideale situatie voor het
jaartallenleven mbt de uitdaging op
tafel?*

> *Ronde 1: Wat is de ideale situatie voor
het jaartallenleven mbt ...*

> *Tafel 1: ... toerisme?*



Zwart op wit: staat genoteerd!

Laat elke deelnemer zoveel mogelijk
ideeën uit het gesprek noteren.
Elk idee is waardevol: het is niet nodig
dat de hele groep akkoord is vooraleer
een idee wordt opgeschreven!



***Maak je geen zorgen over chaos,
structuur breng je later wel aan!***



Changez!

Na elke ronde verhuizen de deelnemers
in groep naar een volgende tafel. Dat
gaat gepaard met de nodige hilariteit én
een figuurlijk 'volgend rondje'.



***Zorg dat de start van de volgende ronde
niet verloren gaat in het tumult van de
verhuis!***





Ronde 2

In ronde 2 gaat elke groep aan de slag met het materiaal dat de vorige groep op tafel heeft achtergelaten. Kies vooraf of je met dezelfde vraag blijft werken of of je per ronde een bijkomende vraag of opdracht geeft.



De gastheer/-vrouw laat de nieuwe groep kort kennismaken met de resultaten van de vorige groep. Wanneer dezelfde vraag opnieuw wordt gesteld, proberen de deelnemers de resultaten zo goed mogelijk aan te vullen met hun eigen ideeën.

Wanneer een nieuwe vraag wordt gesteld, schrijven de deelnemers de nieuwe ideeën op in een andere kleur. Zo herken je nadien de juiste antwoorden bij de juiste vraag!



Enzovoort...

Een worldcafé duurt gemiddeld 2 à 3 uur, heeft min. 5 deelnemers per tafel en duurt ongeveer 15 min. per ronde. In theorie wordt in elke ronde verder gewerkt op wat in vorige rondes werd besproken. Je kan er echter ook voor kiezen om per ronde andere perspectieven uit te werken.



In dit voorbeeld werd in elke ronde verder gewerkt op de ideaalsituatie die de eerste groep had geschetst. Per volgende ronde werden acties bedacht om die ideaalsituatie te bereiken, maar telkens vanuit een andere rol. Elke rol is van specifiek belang voor het jaartallenleven. (communicatiebureau, kritische buitenstaander, toerist, ...)

> Ronde 3: Welke acties zou jij ondernemen om deze ideaalsituatie voor het jaartallenleven te bereiken

> tafel 1: mbt toerisme, als... je de voorzitter van het Koninklijk Verbond der jaartallenleven was?

Last call:

nog eentje om het af te leren.

Zorg voor een afsluiter met terugkoppeling. Als je veel tijd hebt, kan iemand per tafel en per ronde het gesprek samenvatten. Of je overloopt alle resultaten op het einde.



Je kan de deelnemers hun ideeën laten evalueren: Geef iedereen evenveel rode en groene bolletjes als er tafels zijn. Per tafel stipt elke deelnemer het minst goede en het beste idee met een bolletje aan.



De resultaten

Verwerk de resultaten tot een duidelijk overzicht. Koppel terug met de tafelgastheren/-vrouwen zodat alles correct weergegeven is.



Hou er bij het trekken van conclusies steeds rekening mee dat de ideeën en evaluatie het resultaat zijn van een momentopname.

Zorg er tenslotte voor dat ook de erfgoedgemeenschap zelf de resultaten in één of andere vorm terug krijgt.



Op papier, als presentatie op een volgende bijeenkomst, als startpunt van een nieuwe denkoefening, ...



WORLDCAFE | Gebruikersevaluatie

+ en – op een rijtje!

+

- Veel ideeën op korte tijd.
- Iedereen komt aan het woord.
- Afwisseling houdt deelnemers actief.
- Losse sfeer = spontaneïteit en versterkt groepsgevoel.
- Een worldcafé met verschillende leden of groepen versterkt banden en zorgt ervoor dat er in de toekomst makkelijker en meer contact wordt opgenomen.

-

- Idealiter zijn de thema's en vragen reeds gebaseerd op ervaringen/een eerdere bevraging van de erfgoedgemeenschap. Het worldcafé vraagt dus een grondige voorbereiding.
- Resultaten moeten nadien nog worden verwerkt tot helder overzicht.
- Resultaten zijn vaak slechts een startpunt om verder mee aan de slag te gaan: bepaal met de gemeenschap prioriteiten, maak een soort actieplan, gebruik methodieken om bepaalde punten verder uit te diepen, bepaal wie wat doet, ...

Meer over het worldcafé? <http://www.theworldcafe.com/>



WORLDCAFE | **Gebruikersevaluatie** de stem van uw testpubliek!

“Ik wens dat het initiatief in een nabije toekomst nog eens herhaald wordt, zelfs als het in een andere 'context' gebeurt.”

Positief? Dat iedereen zijn gedacht kon zeggen!



“Een goed initiatief om de bevraging te laten doen door buitenstaanders!”

“Door de grote opkomst was het echter moeilijker om iedereen aan het woord te laten en voldoende diep op een standpunt in te gaan.”

- Hou het aantal deelnemers beperkt. Organiseer eventueel meerdere worldcafés zodat je niemand hoeft te weigeren.
- Ga op zoek naar manieren om ook de minder geëngageerde leden aan tafel te krijgen.
- Kies buitenstaanders als gastheren en –vrouwen, zij stellen onbevangen vragen.
- Zorg dat de ruimte groot genoeg is, zodat er niet teveel lawaai en chaos ontstaat.
- Voorzie voldoende tijd om de doelstelling, het verloop en het vervolg duidelijk te maken
- Voorzie voldoende tijd om op iets door te gaan of organiseer een tweede sessie met die bedoeling

“Gezien het feit dat we allemaal met de neus op mekaar zaten, was het soms moeilijk om zijn mening klaar en duidelijk en sereen te verwoorden.”

“Ik vond het een leuke avond, maar vooral nuttig. het lijkt me absoluut noodzakelijk na te denken over wat de essentie is van de Jaartallen en hoe het te preserven.”

“Positief was de talrijke opkomst vanuit de diverse jaartallen. Dat bewijst dat men vanuit de jaartallen een gezonde nieuwsgierigheid betoonde tegenover het initiatief en dat er behoefte bestond om zich te 'uiten'.”

“De geïnteresseerden zullen inschrijven en deelnemen maar zij die wel altijd commentaar hebben zullen we niet meer horen.”

“Het is duidelijk dat de oudere generatie andere 'aandachtspunten' en andere 'benaderingen' heeft dan de 'jongere' jaartallen.”

“Een aantal mannen waren overtuigd dat er zoals gewoonlijk iemand vooraan het woord zou nemen en alles vertellen. Ze hadden niet op eigen inbreng gerekend.”

Het voorbeeldworldcafé werd uitgewerkt door Erfgoedcel Leuven, LECA vzw en tapis plein vzw.
Met dank aan de deelnemers van het Jaartallenleven, François Michiels, Tijn Vereenoghe en café Tempo.